

Pennstreck jul, Lomma

Bassören, Haverdal

Björn Thomasson i Lund använder året om en egenhändigt konstruerad och byggd träkajak som flytande ateljé.

I den paddlar han olika sträckor utmed kusten från Falsterbo till Strömstad. Vid Haverdal, där han är född och uppvuxen, stannar han gärna och packar upp sin akvarellutrustning.

Idag öppnas en utställning av Björn Thomassons naturbilder på Café Österskans i Halmstad. Den hänger kvar nästan hela månaden.

Här intill berättar konstnären/kanotisten själv om en vintrig paddling i Öresund.

Konstnär i kajak

Längs västkusten med paddel och penslar

Dagens paddling är spe-säll. Det är den 23 december, 14 grader kallt och strömlös i Lomma ut mot ett något hämtrat vatten ut. Det snöar lätt men i söder ljussas det och solen ser ut att kunna bryta igenom så småningom. När jag med kajaken på isen vandrar ut över isen ser jag att vattenståndet är så lågt att isen ligger städigt på sandbotten. Längs n rör sig isen i takt med dynorna och när det börjar knaka utser fittorna sämre jag mig i kajaken och drar mig ut de sista meterna med isdubbar. Så sjunker kajaken igenom med ett krasch och jag kan med paddeln dra mig ut genom isserjan till fritt vatten.

Utånför sandrevlarna står jag fullt nerut mot Björns för att snabbt få upp värmen. Ist tar inte lång stund. Efter några kilometer kan jag slå av på tårarna och börja njuta av paddlingen.

Omgivningen, det kristallklara, grönskande vattnet, de vinstrådena, fågellivet och allt annat som gör vinterpaddling till en så angenäm upplevelse.

Det är lätt att hålla värmen i kajaken. Jag skulle klä mig varmare om jag skulle promenera. I dag har jag ett sportansättill med långa ärmor och ben, en ylletröja, en varm träningsövertall, flyttst och ytterst en stor

vindtät uterock med åttatvåriga smuldar i ärmarna. På fittorna har jag strumpor och dykarboots i vassoren. Skridskod ylletröja och paddelhandskar kompletterar utrustningen. Någon rastad kan jag hålla mig lugn varm med normal paddel-lasterörning.

Den vardags utrustningspackningen - kompass, sjökort, lorrakläder, nödräddning, lina, varmt te och smörgåsar - är för vinterturen kompletterad med isdubbar, metallskod extrapaddel och en räddningsflöjt. Vinterutrustningen är en frimittigt, hjälpligt formad efter långlig kroppspaddel. Den bidrar i väsentlig grad till att hålla temperaturen hög uti kroppen - och är ett suveränt sittunderlag vid raster i land.

För säkerhets skull håller jag mig på grunt vatten så att jag kan promenera i land utan andra men än strid stöthet och blöta kläder om olyckan skulle vara framme.

De av lågvattnet blottade sandbankarna är ockuperade av horder av vitkandade gäss. De flöta lyfter när jag paddlar förbi och flyger några cent, högljutt uttalande. Mindre lättkrända är mässor och trutar som lugnt sitter kvar. Några ejdrar njuter sig också med att vakansit följa mig med blicken.

Utånför Björred ser vattnet spegelblankt ut och jag upptäcker ett ett tjockt lager iskruss dämpar

vågorna. Det frasar när kajaken skär genom isserjan men det tycks inte bromsa farten nämnvärt.

Men när jag vänder in mot Lomma för att pausa blir isserjan tjockare och segare ju närmre land jag kommer. Om ett par timmar har den nog blivit fast is. Jag överger planerna på picknick i land såsom alltid omständlig och dukar i stället upp medhavd förring på firdäck.

Långt omkring fräser och kurrar isen sprött i den långsamma dyningen. Ljudet växer i tryckarna och blandas med fåglarnas samtal inne på isen. Just så här måste Gustav Holst ha tänkt sig när han skrev Neptunus i Planetarviten - de klanger som Vaughn-Williams senare kom att använda som filmmusik i "Scott mot Sydpolen" och i sin Sinfonia Antarctica.

Isserjan och jag driver sakta nerut med strömmen och jag passar på att paddla runt "Karet" som i lågvattnet ser ut som en medeltida berg med tinnar och torn. Det blir en större runda än jag tänkt eftersom det ligger fast is i en stor cirkel runt stenarna.

Sedan vänder jag söderut igen, mot strömmen och den - som tur är - svaga - sydliga vinden. En blek vintersol har kommit fram. Även om den lyser mer än den värmer, känns det ändå bra att hålla god fart rakt mot solen.

Stänkvattnet fryser till på fly och akterdäck. Ett par gånger får jag, när tyngden av isen börjar kännas i kajakens rörelser, skjuta av ett helfläckande isofodral med paddeln. Med jämna mellanrum råkar också paddeln rivas. Isen växer i klumpar strax ovanför bladet, ungefär som stenar när man stöper ljus.

Jag möter ett antal isflak som kommer drivande med strömmen. Några är stora nog för att kräva viss försiktighet i navigeringen. Ett meterstort flak kan ställa till med rejala skador vid ett möte i 5 knop. Men det är aldrig någon fara - flaken omges av blankvatten och syns tydligt.

I solfaset speglas en lång rad blankvattenfläckar i en vid läge runt Malmö, förbi Limhamn och Lerrackern. Undrar vid vilken strand den resan började.

När jag är tillbaka vid Lomma strand är det bara att byta till den metallskodda paddeln, ta ordentligt sats och med några frenetiska tag landa så långt upp på isen att jag torrskod kan kliva ur kajaken.

BJÖRN THOMASSON

Fotnot. Artikeln har tidigare varit publicerad i Malmö kanotklubbens medlemstidning.

Fiskebadar, Laholmsbukten

Rast i Haverdalsstrand